

ประสบการณ์การเป็นบิดาของวัยรุ่นชาย

Fathering Experience Of Male Teenagers

นลินี ศรีอ่อน วีณา จีระแพทย์*

Nalinee Srion Veena Jirapaet *

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

Faculty of nursing, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand 10330

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรยายประสบการณ์การเป็นบิดาของวัยรุ่นชาย ผู้ให้ข้อมูลคือบิดาวัยรุ่นชาย ที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี มีภรรยาเป็นวัยรุ่น และมีประสบการณ์ในการดูแลบุตรหลังคลอด 3 ถึง 6 เดือน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ร่วมกับการบันทึกเทป ข้อมูลอ้อมตัวจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 14 ราย นำข้อมูลที่ได้มาถอดความแบบคำต่อคำ วิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีของ Colaizzi ผลการศึกษาวิจัย พบประสบการณ์การบิดาของวัยรุ่นชาย ประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก คือ 1) ความไม่พร้อมมีลูกให้บทเรียนกับชีวิต ทำให้ต้องออกจากโรงเรียน รายได้ไม่พอใช้ทำงานเหนื่อยต้องทนไป และเรียนน้อย เลิกงานไม่ได้ 2) ชีวิตไม่เหมือนเดิมมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ โดยนิสัยต้องเปลี่ยนไป เป็นผู้ใหญ่รับผิดชอบทำงานหาเงิน รักครอบครัว และสร้างอนาคตที่ดีขึ้น 3) ชีวิตก้าวผ่านได้ด้วยกำลังใจ ซึ่งมาในรูปแบบกำลังใจจากลูก กำลังใจจากครอบครัว และกำลังใจจากผู้คนรอบข้าง และ 4) ความช่วยเหลือเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งด้านการสนับสนุนช่วยเหลือลูก การช่วยเหลือด้านการเงิน และคำแนะนำที่ต้องการจากโรงพยาบาล

คำสำคัญ : ประสบการณ์การเป็นบิดา, วัยรุ่น

Abstract

The qualitative research purpose was to describe fathering experiences of male teenagers. The informants were teenage fathers aged 15-19 who had teenage wives and had experiences in taking care of his baby after delivery between 3-6 months. Data were collected by using the in-depth interview with tape-record and until saturated data with the 14 informants. Tape-recorded interviews were transcribed verbatim. Data were analyzed by using Colaizzi's method.

The findings revealed that the fathering experiences of male teenagers could be categorized into 4 major themes as follows. 1) Unreadiness of father to have a child gave a life lesson by causing them early school leaving, inadequate income and having to work hard with no career choice due to low educational level. 2) Lives were not the same regarding duties and responsibilities; having to change their habits, becoming a responsible adult who had to work to earn an income, and love family and plan for a better future. 3) Lives could be moved on by moral support that came from the child, family members and surrounding people. 4) Essential support was requested in term of childrearing, financial support and hospital guidance.

Keyword : Fathering Experiences, Teenager

บทนำ

วัยรุ่นมีบุตรเป็นปัญหาสำคัญในสังคมปัจจุบันทั่วโลก องค์การอนามัยโลกรายงานว่าประเทศไทย มีสถิติทารกที่เกิดจากวัยรุ่น อายุ 10-19 ปี ในปี 2553 จัดเป็นอันดับที่ 2 ของโลก และเป็นอันดับที่ 1 ของเอเชีย และสำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค รายงานว่าในกลุ่มดังกล่าว พบวันละ 336 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 ของสถิติการคลอดบุตรต่อวันทั้งประเทศ (2555) และข้อมูลจาก “ระบบรายงานสภาวะการมีบุตรของวัยรุ่น” แสดงให้เห็นแนวโน้มในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ว่าสถานการณ์วัยรุ่นมีบุตรอายุ 15-19 ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอด โดยกลุ่มวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องเฝ้าระวังตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลก มีค่าร้อยละเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้มาตั้งแต่ปี 2543 และจากการศึกษาข้อมูลอายุของมารดาวัยรุ่นและอายุของบิดาวัยรุ่น ของข้อมูลจดทะเบียนการเกิดของสำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง พบว่ามีทารกที่เกิดจากบิดาและมารดาวัยรุ่น ในปี พ.ศ. 2552 ปี 2555 และปี 2556 คิดเป็น ร้อยละ 35, ร้อยละ 41 และ ร้อยละ 43 ตามลำดับ ของการบิดาที่มีภรรยาที่เป็นวัยรุ่นทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีทารกที่เกิดจากบิดาและมารดาวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีเช่นกัน

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีซึ่งทำให้โลกไร้พรมแดน การแพร่ระบาดของสื่อลามกและยาเสพติด ความพึงพอใจและวัตถุนิยมของเยาวชน ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และความคึกคะนอง ที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร¹ และโครงสร้างของครอบครัวที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นครอบครัวเดี่ยว ความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจที่ทำให้วัยรุ่นขาดผู้ให้คำปรึกษา เช่น บิดาแม่ของตนเอง ถูกทอดทิ้งให้แก่ปัญหาและดำเนินชีวิตตามลำพัง เป็นสาเหตุให้วัยรุ่นมีบุตรก่อนวัยอันควร การมีบุตรในบิดาวัยรุ่นเป็นภาวะวิกฤติที่เข้าซ้อนกับภาวะวิกฤติเดิมที่มีอยู่ตามพัฒนาการของวัยรุ่น เมื่อต้องมารับบทบาทการเป็นบิดาก่อนวัยอันควรนั้น ส่งผลให้วัยรุ่นชายเกิดผลกระทบทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยทางด้านจิตใจและอารมณ์ คิดเป็นร้อยละ 55 บิดาวัยรุ่นชายมักไม่มีความสุขเวลาที่เห็นและดูแลทารก และบางส่วนมีปัญหาในการรับมือต่อความเป็นบิดา ขาดแนวทางและแหล่งสนับสนุนจากครอบครัว² อีกทั้งมีปัญหาการเรียนตกต่ำหรือบางรายต้องออกจากโรงเรียนเพื่อมาทำงาน การใช้สารเสพติด ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ ขาดทักษะในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ถูกมองว่าเป็นผู้ชายที่ไม่ดี ขาดความมั่นใจ และมีความทรงจำระหว่างบิดาและมารดาวัยรุ่นที่เลวร้าย ทำให้

เกิดความไม่ไว้วางใจกัน² มีอารมณ์แปรปรวน เกิดปัญหาทะเลาะระหว่างบิดาและมารดาวัยรุ่นซึ่งมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ไม่เหมาะสมทั้งคู่ ส่งผลต่อการดำรงอยู่ของครอบครัวและชีวิตคู่ เกิดการหย่าร้าง มารดาหรือบิดาต้องรับภาระหนักในการเลี้ยงดูทารกเอง หรือบางรายไม่สามารถเลี้ยงได้ต้องทิ้งให้บิดามารดาของแต่ละฝ่ายเลี้ยง ทารกที่เกิดมามีภาวะเสี่ยงต่อการถูกทอดทิ้งมากขึ้น ส่งผลกระทบระยะยาวต่อทารกและเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เสี่ยงต่อการเป็นปัญหาสังคมมากขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า สถาบันครอบครัวมีความสำคัญมากที่สุดต่อสมาชิกในครอบครัวและมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ต่อเด็ก ทารกจะเติบโตและมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมที่ดีนั้น จำเป็นต้องมีทั้งบิดาและมารดา³ และพบว่าทารกที่ได้รับการดูแลจากบิดาวัยรุ่นชาย มีความเข้มแข็งทางด้านจิตใจมากกว่าทารกที่ได้รับการเลี้ยงดูจากมารดาเพียงคนเดียว⁴

การศึกษาเกี่ยวกับการเป็นบิดาของวัยรุ่นชายมีน้อยมาก ซึ่งการทบทวนวรรณกรรมของต่างประเทศ พบว่า ถึงแม้ว่าบิดาจะทำหน้าที่เลี้ยงบุตรน้อยกว่า แต่เมื่อบิดาวัยรุ่นเลี้ยงดูบุตรทารก จะมีความรับผิดชอบให้การสนับสนุนมารดา และสามารถดูแลทารกได้เป็นอย่างดีไม่น้อยไปกว่าวัยผู้ใหญ่⁵ และการที่บิดาวัยรุ่นชายได้อยู่ร่วมกับมารดาตั้งแต่ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และหลังคลอด ช่วยส่งเสริมบทบาทการเป็นบิดาและลดอัตราการทอดทิ้งบุตรได้⁶ ทั้งนี้ยังไม่พบการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับประสบการณ์การเป็นบิดาของวัยรุ่นชายและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงทำการศึกษาประสบการณ์การเป็นบิดาของวัยรุ่นชาย เพื่อให้ได้องค์ความรู้เป็นแนวทางในการจัดการบริการทางพยาบาล ส่งเสริมการดำรงอยู่ของครอบครัววัยรุ่น การปรับตัวของบิดาวัยรุ่นชายในการดูแลบุตร ร่วมกับมารดา เพื่อให้บิดาวัยรุ่นชายสามารถก้าวผ่านช่วงวิกฤตินั้นได้ รวมทั้งทารกจะเติบโตและมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและหาคำอธิบายประสบการณ์การเป็นบิดาของวัยรุ่นชาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยตามแนวคิดปรากฏการณ์

วิทยาของ Husserl (1962) และรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) โดยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล (key informant) แบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) บิดาวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี และมีภรรยาที่ยังมีชีวิตอยู่ในโรงพยาบาลนครปฐม มีส่วนร่วมในการดูแลทารกอยู่ในช่วง 3-6 เดือนแรกหลังเกิด สามารถอ่านเขียนและสื่อสารภาษาไทยได้ และมีความสนใจและยินดีเป็นผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัย

ตัวผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีเครื่องมือช่วยวิจัย ได้แก่ (1) เครื่องบันทึกเสียงและเครื่องโทรศัพท์บันทึกเสียง (2) แบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ส่วนบุคคล (3) แบบบันทึกภาคสนาม (4) แนวคำถามการสัมภาษณ์ซึ่งประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์กำหนดจากวัตถุประสงค์และแนวคิดในการวิจัย โดยประกอบด้วย คำถามหลัก ได้แก่ (1) ช่วยเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการเป็นบิดาของท่านในช่วงเวลา...เดือนที่ผ่านมา (2) ช่วยบอกความรู้สึกของท่านในการเป็นบิดาวัยรุ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภายหลังจากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการดำเนินการวิจัยของโรงพยาบาลนครปฐม (NPH A-001/2014) ผู้วิจัยได้ประสานงานกับพยาบาลตึกผู้ป่วยหลังคลอดและหน่วยงานเวชกรรมสังคมเพื่อตรวจสอบประวัติการคลอดของมารดาที่ย้ายย้อนหลัง 6 เดือน และตรวจสอบเวชระเบียนเพื่อคัดเลือกประวัติทารกที่เกิดจากบิดามารดาที่ย้ายที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ จากนั้นผู้วิจัยได้ติดต่อบิดาวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดที่จะปฏิบัติต่อผู้เข้าร่วมการวิจัย และการพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย ได้แก่ ระยะเวลาและจำนวนครั้งในการสัมภาษณ์ การขอบันทึกเสียงขณะสนทนา สถานที่ วันเวลาในการสัมภาษณ์ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้เข้าร่วมวิจัย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกร่วมกับบันทึกเทปใช้เวลาในการสัมภาษณ์เฉลี่ยรายละ 30-60 นาที ทำการสัมภาษณ์ 1-2 ครั้งต่อราย โดยการนัดสัมภาษณ์ตามที่บิดาวัยรุ่นสะดวก คือ ที่โรงพยาบาล ที่ทำงาน และที่บ้าน ตลอดจนการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ในกรณีที่ข้อมูลยังไม่ครบถ้วนเนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลาและความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล

การสัมภาษณ์สิ้นสุดลงเมื่อข้อมูลอิ่มตัว

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยนำข้อมูลของประเด็นที่สรุปได้ให้ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 14 ราย ตรวจสอบความถูกต้อง (member checking) โดยผู้ให้ข้อมูลทุกรายเห็นด้วยกับประเด็นของประสบการณ์ที่สรุปว่ามีความตรงตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นตามความรู้สึกของบิดาวัยรุ่น และให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูล และข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับแก้ไขและเพิ่มเติมเพื่อให้ข้อมูลทั้งหมดมีความถูกต้องลึกซึ้งในความหมายของผู้ที่เกิดประสบการณ์นั้นจริงๆ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลหลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการดำเนินการวิจัยของโรงพยาบาลนครปฐม (NPH A-001/2014) ผู้วิจัยมีความตระหนักถึงจริยธรรมการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลตั้งแต่กระบวนการเก็บข้อมูลจนกระทั่งถึงการเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยรักษาความลับด้วยการลบเทปเมื่อสิ้นสุดการวิจัย ปกปิดชื่อของผู้ให้ข้อมูล นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในภาพรวม โดยต่อระยะเวลาในการวิจัยผู้ให้ข้อมูลสามารถปฏิเสธในการตอบคำถามหรือยุติการให้ความร่วมมือในการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยมีการลงชื่อเป็นลายลักษณ์อักษรในการเข้าร่วมการวิจัย

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถบรรยายประสบการณ์การเป็นบิดาของวัยรุ่นชาย เป็นประเด็นหลัก 4 ประเด็น ดังนี้

1. ความไม่พร้อมมีลูกให้บทเรียนกับชีวิตความไม่พร้อมที่จะมีบุตร ทำให้ต้องออกจากโรงเรียน รายได้ไม่พอใช้ทำงานเหนื่อยต้องทนไป และเรียนน้อยเลิกงานไม่ได้

1.1 ต้องออกจากโรงเรียน เมื่อมีลูกไม่พร้อมส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้สึกเครียด ทำอะไรไม่ถูก ต้องออกจากโรงเรียน บางรายออกจากโรงเรียนเพราะต้องมาทำงานเพื่อให้มีรายได้มากขึ้น และบางรายมีปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ กับเพื่อนทำให้รู้สึกท้อไม่อยากจะไปเรียนหนังสือ

“พอรู้ว่ามียูกตอนแรกก็เครียด ทำตัวไม่ถูก มันไม่พร้อมมีแต่ปัญหา โดนแม่ว่า ก็ต้องออกไปทำงาน ไม่รู้จะทำอะไรดี อายเพื่อน...ตอนนั้นพอมียูก ก็ไม่กล้าไปโรงเรียน

ยังแฟนก็ไม่ไปเลยครับ กลัวที่โรงเรียนรู้ กลัวเพื่อนรู้ กลัวอาจารย์
รู้จะให้ลาออก สงสารแฟน ไม่อยากหมดอนาคต แต่กลัวจะคิด
ได้อะครับ...พอบอกแม่ก็เลยโล่ง...ต้องโตเป็นผู้ใหญ่ ผมตัดสินใจ
ใจออกมาทำงาน เลิกเรียน ก็ออกมาทำงานเลย ตอนนี้ออกมา
แล้วก็ไม่กลับไปโรงเรียนอีก เจอเพื่อนแล้วทำตัวไม่ถูก”

1.2 รายได้ไม่พอใช้ทำงานเหนื่อยต้องทนไป
ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีปัญหาทางการเงิน เงินไม่พอใช้
เพราะต้องทำงานคนเดียว ค่าใช้จ่ายของลูกมีมากขึ้น เหนื่อยกับ
การทำงานต้องทำงานมากขึ้นเพื่อให้มีรายได้ที่มากขึ้นเช่นกัน
รู้สึกเหนื่อยแต่ก็ต้องทน ต้องทำ

“เรื่องหนึ่งคือเงิน ชักหน้าไม่ถึงหลัง ทำงานทุก
วัน จันทร์-อาทิตย์ ไม่ได้หยุดเลยครับ ช่วงหลังคลอดลูกลำบาก
มากผมต้องโทรไปยืมเงินแม่ เงินไม่พอเพราะทำงานคนเดียว
เหนื่อยมากครับ ต้องทำใจ เคยท้อ แต่พอเห็นหน้าลูกก็ดีขึ้น”

“ทำงานเหนื่อยครับ บางวันรถเยอะ งานเยอะ
แถมแถมผมก็เหนื่อยครับ เงินก็ไม่พอใช้วันละ 200 ครับ ถ้างาน
เยอะก็ได้ 250 ครับ ส่วนใหญ่ก็ไม่พอใช้ บางเดือนไม่พอ...แต่ก็
ต้องทำงานเพื่อลูก เหนื่อยแต่ก็ต้องทน”

1.3 เรียนน้อยเลือกงานไม่ได้ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่
เรียนไม่จบ และเรียนจบการศึกษาอยู่ในช่วง ป.6 – ม.6 บางราย
เรียนจบชั้น ปวช. และอายุยังน้อยทำให้ต้องทำงานเป็นลูกจ้าง
โรงงาน พนักงานเสิร์ฟ ซึ่งมีรายได้น้อย แต่เลือกงานไม่ได้

“ก็เงินเดือนน้อยครับ เลือกงานไม่ได้ ผมเรียนมาน้อย
จบม.3 เอง ไม่มีวุฒิอะไรเลย ก็ต้องทนๆ ไปครับ เงินเลยได้น้อย
ทำทุกวัน ก็อยากไปทำที่อื่นแต่ก็ไกลครับ...พอเงินไม่มี ก็ไม่มี
ความสุข จะให้แฟนออกมาทำงานก็ไม่มีใครดูแล หนๆ ไปครับ
เป็นเดือนๆ ไปครับ”

2. ชีวิตไม่เหมือนเดิมมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบผู้ให้
ข้อมูลส่วนใหญ่เมื่อมารับบทบาทการเป็นบิดาวัยรุ่น มีวิถีชีวิตที่
เปลี่ยนไปจากเดิม นิัยต้องเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมีความ
รับผิดชอบมากขึ้น จากที่เคยใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในการเล่นกับ
กลุ่มเพื่อนๆ จำเป็นต้องทำงานหาเงินเพื่อมาใช้จ่ายในครอบครัว
มีการวางแผนสร้างอนาคตมากขึ้นและสนใจใส่ใจครอบครัว

2.1 นิัยต้องเปลี่ยนไป ส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลเมื่อ
มารับบทบาทการเป็นบิดาวัยรุ่นจะมีนิสัยเปลี่ยนไปจากที่เคย
เที่ยวสังสรรค์กับเพื่อน กินเหล้า เมายา กลับบ้านดึก เปลี่ยนมา
เป็นเริ่มทำงาน ใช้เวลาอยู่กับลูกอยู่กับครอบครัว มีความรับผิดชอบ
มากขึ้น ไม่มีเวลาเที่ยวเหมือนเดิม และส่วนใหญ่เปลี่ยน
ความคิด ไม่อยากเที่ยว เลิกดื่มเหล้า ทำทุกอย่างเพื่อลูกมากขึ้น

“เมื่อก่อนไม่ยอมเรียน เที่ยว ติดเพื่อน เล่นเกมส์
กินเหล้า เป็นวัยรุ่นชอบเที่ยว อยากใช้ชีวิตเต็มที่ พอมีลูกผมคิด
ว่าผมมีความรับผิดชอบ...เรามีลูกนิสัยเปลี่ยน แต่ก่อนเที่ยว กิน
เหล้าทุกวัน ช่วยแม่ขายของบ้าง เดี๋ยวนี้ทำเองหมดเลย ไม่ไป
ไหน อยู่กับลูก ทำงานหาเงินดีกว่าครับ”

2.2 เป็นผู้ใหญรับผิดชอบต้องทำงานหาเงินไว้
นอกจากจะเปลี่ยนนิสัยในการเล่นแล้ว ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่
มีความเห็นตรงกันว่า การที่มีลูกทำให้โตเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น
ต้องมีความรับผิดชอบ เนื่องจากมีภาระมีครอบครัวที่ต้องดูแล
ไม่ได้ดำเนินชีวิตเหมือนเมื่อก่อน ต้องทำหน้าที่บิดาในการเลี้ยง
ดูลูก ให้การศึกษา จึงจำเป็นต้องมีอาชีพ ต้องมีงานทำเพื่อหาเงิน
มาใช้จ่ายในครอบครัว

“เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี มีความรับผิดชอบ
มากขึ้นต้องรับผิดชอบ มีลูกแล้ว ต้องทำงานหาเงิน...จะได้มีเงิน
ไว้ซื้อของ เตรียมของให้ลูก แม่ก็บอกให้ทำงานด้วยครับ...ต้อง
ดูแลลูกและครอบครัวในที่สุด ทุกๆ เรื่องครับ ทั้งเรื่องลูก ที่
บ้าน”

2.3 รักครอบครัวและสร้างอนาคตเพื่อชีวิตที่ดี
ขึ้น เมื่อเป็นบิดาวัยรุ่นรู้สึกมีความรับผิดชอบมากขึ้น เริ่มวางแผน
อนาคตเพื่อลูกทำงานเก็บเงินส่งลูกเรียน อยากมีเงินปลูกบ้าน
ครอบครัวรักกันมากกว่าเดิม

“ความรัก คำเป็นลูกผม ผมควรดูแลไม่ทอดทิ้ง
ผมรักลูก รักครอบครัวมาก สิ่งไหนที่เป็นความสุขของลูกผมทำ
ทั้งนั้นครับ...อนาคตก็ทำงานเก็บเงิน ปลูกบ้าน และส่งลูกเรียน
สูงๆ อยากมีบ้านเป็นของตัวเอง ให้ลูกอยู่”

“พอในความรู้สึกของผมมีหน้าที่ให้อย่างเดียว ให้
ลูกได้ทุกอย่าง ถึงตัวเราจะลำบากแค่ไหน ลูกต้องสบาย ทำให้
ลูกโตมาเป็นคนดี อยากให้ลูกให้เมียสบายให้ลูก ให้พ่อแม่ ผม
ดูแลเมีย ดูแลลูก ทำทุกอย่างถึงแม้จะเหนื่อย ทำงานมาเหนื่อย
ผมก็ช่วยเมียเลี้ยงตลอด เลี้ยงนม กล่อมเพลง อาบน้ำ ผมทำได้
หมด ผมอยากดูแลลูก รักมาก ผมมั่นใจว่าเลี้ยงได้ ให้ลูกไม่
อดอยาก...อนาคตเธอผมก็ทำงานเก็บเงินส่งลูกเรียนสูงๆ ให้
มากที่สุด (ลูก) ไม่อายใครครับ”

3. ชีวิตก้าวผ่านได้ด้วยกำลังใจ ชีวิตที่สามารถผ่าน
ปัญหาต่างๆ มาได้เพราะได้รับกำลังใจจากลูก ครอบครัว เพื่อนๆ
ผู้คนรอบข้างและอาจารย์ซึ่งกำลังใจที่ได้มาในรูปแบบของ
การปลอบโยนเมื่อมีปัญหาความเข้าใจกันของครอบครัว การให้
คำแนะนำและช่วยเหลือจากอาจารย์และเพื่อน โดยเฉพาะ
จากลูก เมื่อได้อยู่กับลูก เห็นลูกยิ้ม หัวเราะ ได้กอดลูก ทำให้มี

ความสุข หายเหนื่อย เพราะที่ทำทุกวันนี้ก็เพื่อลูกเพื่อครอบครัว

3.1 กำลังใจจากลูก ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เวลาที่กล่าวถึงลูกจะมีสีหน้าท่าทางเปี่ยมไปด้วยความสุขโดยการแสดงออกทางสีหน้ายิ้มแย้ม แววตาสดใส และพูดชมลูก และอธิบายว่าเมื่อเห็นหน้าลูก เห็นลูกยิ้มให้ ทำให้รู้สึกว่าการรักเค้านั้น เช่นกัน ได้อุ้มลูก กอดลูก เล่นกับลูก เป็นสิ่งที่ทำให้มีกำลังใจในการทำงาน และหายเหนื่อย หายท้อ มีความภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่ของบิดา

“ลูกผม (ชื่อลูก) ครับ ทำให้ก้าวผ่านทุกอย่างไปได้...ก็พอมีลูกมีกำลังใจในการทำงานหาเงิน ทุกๆอย่างครับ...พอเห็นหน้าลูกก็หายเหนื่อยเลย”

“ลูกเค้าเป็นกำลังใจที่ดีมากเลยครับ ทำงานมาเหนื่อยๆ แต่พออยู่กับลูกแล้วมันหายเหนื่อย ไม่รู้ว่าลูกมีมันดอะไร” (พูดด้วยสีหน้ายิ้มแย้มตลอด)

3.2 กำลังใจจากครอบครัว ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า ครอบครัว ญาติ แฟน พ่อแม่คอยให้กำลังใจ ทำให้มีกำลังใจในการทำงาน การใช้ชีวิต สามารถดำเนินชีวิตได้

“แฟนครับ คอยเป็นกำลังใจ และดูแลลูกให้ทำงานบ้านที่เกี่ยวกับผู้หญิงทำให้ทุกอย่างครับ ทำให้ผ่านเรื่องราวต่างๆ มาได้ หายเหนื่อย ต้องให้กำลังใจซึ่งกันและกันครับ”

“แล้วก็ครอบครัวผม แม่ให้กำลังใจช่วยแก้ปัญหาให้ไปคุยกับผู้ใหญ่ทางฝ่ายแฟนให้ ดูแลแฟนให้ ดูแลลูกให้ แล้วทางครอบครัวแฟนที่ให้โอกาสผมครับ แค่นี้ครับ...ก็ช่วยกันดูแลทุกอย่างครับ”

3.3 กำลังใจจากผู้คนรอบข้าง บิดาวัยรุ่น 3 คน ใน 14 คน ที่ยังสามารถเรียนหนังสือได้ต่อพร้อมๆ กับทำหน้าที่ บิดาวัยรุ่นได้ดีด้วย อธิบายตรงกันว่า ได้รับการสนับสนุนจากทางด้านครอบครัว อาจารย์ และเพื่อนรอบข้าง ทำให้ผ่านวิกฤตในช่วงการปรับตัวได้

“พอรู้ว่ามียูก ผมก็อายไม่กล้า ทางผู้ใหญ่โรงเรียนก็กลัวเสียชื่อ คุณครูก็เข้าใจช่วยปกปิดให้ บางทีไปโรงเรียนสายดูลูกอยู่ คุณครูบางคนก็เข้าใจแต่บางคนก็ไม่เข้าใจครับ ก็เป็นปัญหาครับ...แล้วคุณครูรู้และเข้าใจ ให้โอกาสเรื่องเรียนครับ...เลยสามารถตัดสินใจเรียนไปด้วยดูแลลูกได้ด้วย ทำได้ดีทั้งสองอย่าง ถ้าเราตั้งใจ.....เพื่อนๆ ก็ให้กำลังใจครับ”

“อาจารย์ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจเรา เช่นเพื่อนบ้าง คนรู้จัก เพื่อนที่ทำงาน คนที่เคารพ มีญาติบ้างให้กำลังใจ และเตือนสติ”

4. ความช่วยเหลือเป็นสิ่งสำคัญผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้รับการช่วยเหลือจากครอบครัวและผู้คนรอบข้าง ทั้งทางด้านการช่วยเหลือด้านการเงิน การสนับสนุนการเรียน การช่วยเหลือเลี้ยงดูลูก คำแนะนำและการให้โอกาสทางด้านต่างๆ ทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้

4.1 การสนับสนุนช่วยเหลือเลี้ยงดูลูก ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ต้องทำงาน บางรายยังเรียนหนังสืออยู่ ส่วนใหญ่ให้แฟนคอยดูแลลูกและทุกคนยังมีปู้ย่าตายายให้การช่วยเหลือ ทั้งทางด้านเลี้ยงลูกให้เวลาไปทำงาน ทำให้สามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้ ถ้าไม่มีปู้ย่าตายายคอยช่วยเหลือ ชีวิตจะลำบาก

“พ่อบอกว่ามีลูกแล้ว ต้องโตเป็นผู้ใหญ่ ต้องหาเงินเอง แล้วผมก็ออกหางานทำ ได้ที่โรงงานพลาสติก เป็นรับจ้างครับ ตอนนี้เป็นลูกจ้างชั่วคราว...ตอนนี้ก็มีแม่ผมช่วยเหลือเลี้ยงดูครับ แต่กลางวันแฟนเลี้ยง ถ้าไม่มีพ่อแม่คงลำบากมาก”

“พ่อแม่ช่วยเหลือเลี้ยงดูให้ ตอนนี้ก็พักบ้านผมครึ่งกลางวันแม่ก็ดูแลลูกให้กลางคืน เสาร์อาทิตย์แฟนก็ดูแลผมไปทำงานไปๆ มาๆ ช่วยกัน...ต้องกลับมาหาลูกบ่อยๆ บางวันก็พักเที่ยงก็กลับมา ช่วงไหนไม่มีเรียนก็กลับมาหาลูก”

4.2 การช่วยเหลือด้านการเงินผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อธิบายตรงกันว่า เงินเป็นปัจจัยสำคัญ และด้วยยังอายุน้อย รายได้น้อย ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย แต่ยังมีโชคดีที่มีครอบครัวช่วยเหลือทางด้านการเงิน ทั้งรายจ่ายของลูก ด้านการเรียน และค่าใช้จ่ายในบ้าน

“โชคดีที่มีพ่อแม่คอยช่วยเหลือครับ ของผมก็มีพ่อแม่แฟนที่ให้โอกาสผม พ่อดีกับผมให้งานผมแม่ผมก็ให้ทำงานแนะนำต้องทำงานเก็บเงินไว้ให้ลูก...เลยดีขึ้น...แล้วก็แม่ผมเวลาไม่มีเงิน แม่ก็ให้”

4.3 คำแนะนำที่ต้องการจากโรงพยาบาล คำแนะนำทางด้านการดูแลลูกจากโรงพยาบาลเป็นสิ่ง บิดาวัยรุ่นต้องการ เพราะพ่อแม่ใหม่ยังไม่มีความรู้ในการเลี้ยงดูลูก ถ้าไม่ได้รับคำแนะนำ จะทำให้เลี้ยงลูกไม่ได้

“ต้องการได้รับคำแนะนำที่ดี เพราะเรายังใหม่ทำอะไรก็ได้ไม่เป็น ต้องการคำแนะนำ...พ่อแม่ใหม่ยังงี้ก็เครียดอยู่แล้ว ทำไรไม่เป็น เครียด เราจะรอดไหม คนรอบข้างให้คำแนะนำ ทางโรงพยาบาลมีให้คำแนะนำ สอน จะดีขึ้น แล้วตอนนี้สังคมก็ไม่ยอมรับ อาย ไม่กล้า เครียด ต้องการคำแนะนำ คำปรึกษา และความเข้าใจอย่างเดียวนะครับ...และเดี๋ยวนี้อาจารย์ไม่สนใจไม่ให้คำปรึกษาแะใหญ่เลย”

“เลี้ยงลูกอย่างไร ลูกป่วยลูกไม่สบายต้องดู

ปีที่ 18 ฉบับพิเศษ มกราคม-เมษายน 2560
Volume 18 Supplement January-April 2017

ข้อเสนอแนะ**การนำผลการวิจัยไปใช้**

1. พยาบาลผู้ปฏิบัติงานเข้าใจชีวิตของบิดาวัยรุ่น ในการเผชิญปัญหาและดำเนินชีวิตในการเป็นบิดาวัยรุ่น
2. สร้างแนวปฏิบัติกรพยาบาลเกี่ยวกับการให้คำแนะนำบิดาวัยรุ่นชายในเรื่องการเลี้ยงดูบุตรเพื่อการวางแผนชีวิตครอบครัว การใช้ชีวิต แหล่งประโยชน์ การสร้างกำลังใจ ให้แก่ตนเองและการช่วยเหลือด้านต่างๆ แก่บิดาวัยรุ่นชาย
3. จัดตั้งการส่งเสริมความมีส่วนร่วมของครอบครัว บิดาวัยรุ่นเพื่อช่วยเสริมสร้างจิตใจให้เข้มแข็ง โดยการจัด กิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ของบิดาวัยรุ่น รวมทั้งจัดอบรมแนะแนวทาง และให้คำปรึกษาแก่สมาชิกใน ครอบครัวของบิดาวัยรุ่น
4. จัดอบรมหรือกิจกรรมเสริมสร้างจิตใจบิดาวัยรุ่น ให้เข้มแข็งโดยให้ความรู้ ความเข้าใจแก่บิดามารดาที่มีบุตรเป็น บิดาวัยรุ่น และอาจารย์ในโรงเรียน ในเรื่องสภาพปัญหา การ ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ความต้องการของบิดาวัยรุ่นเพื่อ โอกาสทางการศึกษาและการเลี้ยงดูบุตร

การทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาประสบการณ์วัยรุ่นที่อยู่ใน ครอบครัวเดี่ยว (ออกมาจากครอบครัวขยายมาใช้ชีวิตกันเอง) เพื่อดูแนวทางการแก้ปัญหาและการเลี้ยงดูเด็กเมื่อไม่มีแหล่ง สนับสนุนทางการเงินและครอบครัว
2. ควรมีการศึกษาโปรแกรมในการส่งเสริมบทบาท การเป็นบิดาวัยรุ่นต่อไป
3. ควรมีการศึกษาประสบการณ์เรื่องการเลี้ยงดู บุตรของบิดาและมารดาวัยรุ่นต่อไป

References

3. Walker.L.P. The Role of fathers in childhood development. Journal of Early adolescence. (2012); 18(6):1-31.
4. Mollborn S, Lovegrove PJ. How teenage father matter for children: Evidence from the ECLS- B. NIHP Public Access / J fam Issues (2011); 32(1): 3-30.
5. Frewin K, Tuffin K, Rouch G. Managing identity : adolescent fathers talk about the transition to parenthood. New Zealand Journal of Psychology. (2007); 36(3): 161-167.
6. Holmes AK. Low-income teen father's tranjectory of involvement : The influence of individual, contextual, and coparental factors(dissertation). Maryland: Faculty of the Graduate school of the University of Maryland; 2009.
7. Wilkes L, Mannix J, Jackson D. I'am going to be a dad: experiences and expectations of adolescent and young adult expectant fathers. Journal of clinical nursing. (2010); 21:180-8.
8. Jaffee S R, Caspi A, Moffitt TE, Taylor A, Dickson N. Predicting early fatherhood and whether young fathers live with their children: prospective findings and policy reconsiderations. Journal of Child Psychology & Psychiatry (2001); 42(6): 803-815.
9. Salway S, Chowbey P, Clarke L. Parenting in modern Britain Understanding the experiences of Asian fathers. Joseph Rowntree Foundation. (2009); 9:1-72.
10. Dallas CM. Experiences of African American adolescent fathers. Western Journal Nursing Research (1998); 20(2): 210-222.

1. Chirawatkul S, Sawargchareon K, Jongudomkarn D, Rujiraprasert N, Kittipongpaisarn W, Rungreongkulkij S, et al. Perceptions of male adolescents related to love and sexual relationships. J Psychiatr Assoc Thailand. (2013); 58(1): 75-88. (in Thai)
2. Buss BH, Guise T, Scanlan T, Voice T. The support needs of teenage fathers. Father and Child. (2003); 49(2).